

Του Χρήστου Επαμ. Κυργιάκη

Αν βάλεις έναν σταθμάρχη να δουλεύει χωρίς την απαραίτητη εκπαίδευση, 12 ώρες ασταμάτητα σε ένα δύσκολο πόστο, χωρίς βοηθό και κάποιας περασμένης ηλικίας, είναι πολύ πιθανό οι δυνάμεις του να τον εγκαταλείψουν προκαλώντας το χαμό πολλών δεκάδων ανθρώπων. Τότε θα πεις πως επρόκειτο για ανθρώπινο λάθος;

Αν δεν ακούς τους εργαζόμενους που εδώ και χρόνια, όχι απλώς κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου αλλά ουρλιάζουν για το έγκλημα που έρχεται, λες, κατά παραγγελία, έρχεται μια μέρα που δεν προλαβαίνεις να κάνεις τη φιέστα που ετοιμάζεις για τα ανύπαρκτα συστήματα ασφάλειας των δρομολογίων. Τότε θα πεις ότι επρόκειτο για ανθρώπινο λάθος;

Αν βάλεις έναν διανομέα να μεταφέρει το προϊόν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα στον προορισμό του γιατί αλλιώς θα κινδυνεύει η θέση του επειδή δεν είναι αρκούντως παραγωγικός, ίσως να μην προσέχει όταν οδηγεί. Ίσως να σκέφτεται το ενοίκιο που πρέπει να πληρώσει, ή τη δόση του δανείου του γιατί αλλιώς θα μπουκάρουν οι μπάτσοι ένα πρωί για έξωση. Ίσως να περάσει με κόκκινο κάνοντας κακό ή στον εαυτό του ή σε κάποιον άλλον. Τότε θα πεις ότι επρόκειτο για ανθρώπινο λάθος;

Αν βάλεις ένα γιατρό να εφημερεύει για 24 ή 48 ώρες συνέχεια χωρίς ξεκούραση και ανάπαυση, χωρίς παραϊατρικό προσωπικό, χωρίς ιατρικά μηχανήματα, με τα «υπέρκομψα» χειροκροτήματα να ηχούν στα αυτιά τους και τις απλήρωτες υπερωρίες να παραπέμπονται στις καλένδες, ενδέχεται κάποια διάγνωση να είναι λανθασμένη. Μπορεί αυτό να θέσει σε κίνδυνο την υγεία ενός ανθρώπου. Τότε θα πεις ότι επρόκειτο για ανθρώπινο λάθος;

Αν βάλεις έναν οδηγό λεωφορείου να οδηγήσει για 8 ή 10 ώρες συνέχεια, χωρίς δεύτερο οδηγό, χωρίς ξεκούραση, είναι πολύ πιθανό να τον πάρει ο ύπνος στο τιμόνι. Αν δεν το αντιληφθεί όλοι καταλαβαίνουμε την κατάληξη. Τότε θα πεις ότι επρόκειτο για ανθρώπινο λάθος;

Αν βάλεις έναν εργαζόμενο να δουλεύει στα 67 του, είναι πολύ πιθανό λόγω μείωσης των αντανakλαστικών αλλά και των φυσικών του δυνάμεων να προβεί σε κάποια ενέργεια που να αποβεί μοιραία είτε για τον ίδιο είτε για κάποιον άλλον. Κι ενώ θα μπορούσε ενδεχομένως, να βγει νωρίτερα στη σύνταξη, εξακολουθεί να δουλεύει για να τα φέρει βόλτα, παρόλο που οι αντοχές του έχουν μειωθεί, μέχρι να έρθει αυτή η περίφημη «κακιά στιγμή». Τότε θα πεις ότι επρόκειτο για κάποιο ανθρώπινο λάθος;

Αν αντί για γιατρούς, πυροσβέστες, και εργαζόμενους απαραίτητους σε κάθε πόστο προσλαμβάνεις, αστυνομικούς, παπάδες, συνοριοφύλακες και ειδικούς φρουρούς είναι βέβαιο ότι στις φωτιές, στις πανδημίες, στους σεισμούς και στις πλημμύρες και στα χιόνια, θα θρηνηείς θύματα. Τότε θα μιλήσεις για ατομική ευθύνη;

Εσύ που βάζεις όλους τους παραπάνω να κάνουν τα όσα περιγράφονται, κι εσύ που αποφασίζεις για την μη ύπαρξη μέτρων που θα διορθώσουν ή θα προλάβουν το ανθρώπινο λάθος, είτε ως υπουργός είτε ως προϊστάμενος, έχεις σκεφτεί πως είσαι υπεύθυνος για ότι κακό συμβεί;

Εμείς που τους ακούμε όλους αυτούς να ζητάνε συγγνώμη, να μιλάνε για απαραίτητες θυσίες και να δίνουν νέες υποσχέσεις αναδεικνύοντας ως μοναδική αιτία το «ανθρώπινο λάθος», ως τότε θα τους επιτρέπουμε να δολοφονούν τα παιδιά μας, τους φίλους μας, τους συντρόφους μας;

Εμείς που μπαίνουμε στη θέση των ανθρώπων που έχασαν αγαπημένους, παιδιά, φίλους, συγγενείς, τι άλλο περιμένουμε για να ζητήσουμε τώρα όλα όσα μας στερούν καθημερινά;

Όχι ρε φίλε. Ως εδώ. Η ζωή μας έχει αξία και όχι τα κέρδη τους.